

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
(назва навчально-наукового інституту/факультету)

"Затверджую"

Завідувач кафедри
Внутрішніх хвороб і клінічної
діагностики тварин
(назва кафедри)

(підпис)

(Маценко О.В.)
(прізвище та ініціали)

"20" червня 2025 р.

Кафедра " Внутрішніх хвороб і клінічної діагностики тварин "
(назва кафедри)

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗДОРОВ'Я ВИСОКОПРОДУКТИВНИХ КОРІВ
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти	<u>другий</u> (назва)
Галузь знань	<u>21 Ветеринарна медицина</u> (шифр і назва)
Спеціальність	<u>211 Ветеринарна медицина</u> (шифр і назва)
Освітня програма	<u>Ветеринарна медицина</u> (назва)

Харків – 2025 р.

Укладачі: канд. вет. наук, доцент Могільовський Вадим Миколайович
(вчене звання, посада, прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена на розширеному засіданні кафедри "Внутрішніх хвороб і клінічної діагностики тварин"
(назва кафедри)

Протокол від: "20"червня 2025 року № 13

Робочу програму погоджено

Гарант освітньої програми Ветеринарна медицина
(назва ОПП)

"20" червня 2025 року () С.В. Науменко
(підпис) (прізвище та ініціали)

Подовжено термін дії до:

" " 20 р протокол від № від " " 20 р.
завідувач кафедри (назва кафедри) (підпис) (прізвище та ініціали)

" " 20 р протокол від № від " " 20 р.
завідувач кафедри (назва кафедри) (підпис) (прізвище та ініціали)

" " 20 р протокол від № від " " 20 р.
завідувач кафедри (назва кафедри) (підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів <u>3</u>	Статус дисципліни:
	<i>вибіркова</i>
Розділів - <u>2</u>	Рік підготовки:
	<u>5 -й</u>
	Семестр
Загальна кількість годин <u>90</u>	<u>9 -й</u>
	Лекції
	<u>14 год.</u>
	Практичні, (семінарські)
	<u>30 год.</u>
	Лабораторні
	Самостійна робота
	<u>46 год.</u>
Години для денної форми навчання: аудиторних – <u>44</u> ; самостійної роботи здобувача – <u>46</u>	Вид контролю:
	Залік диференційований

2. Мета і завдання дисципліни

Метою дисципліни " Забезпечення здоров'я високопродуктивних корів " є надання здобувачам ґрунтовних знань про особливості етіології, механізми розвитку, найбільш характерні симптоми, перебіг та можливі ускладнення, сучасні методи діагностики, лікування і профілактики внутрішніх хвороб у продуктивних тварин в сучасних фермерських господарствах.

Завдання вивчення дисципліни полягають у оволодінні студентами необхідного обсягу спеціальних знань, що забезпечить високу професійну компетентність майбутніх фахівців ветеринарної медицини для ефективної роботи майбутнього магістра лікаря-терапевта в умовах сучасних фермерських господарств.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика і методи лікування хвороб транзитного періоду таких як: післяродова гіпокальціємія, кетоз першого та другого типу, гострий та субклінічний (SARA) ацидоз рубця та їх наслідків (ламініт, змішення сичуга); своєчасне обґрунтоване лікування тварин, сучасні превентивні заходи щодо цих хвороб.

Базовими дисциплінами для успішного засвоєння програмного матеріалу дисципліни є *(із структурно-логічної схеми освітньої програми для обов'язкових дисциплін)* засвоєння навчальних дисциплін «Біохімія тварин», «Патологічна фізіологія», «Клінічна діагностика хвороб тварин», «Клінічна біохімія», «Патологічна анатомія і фізіологія», «Мікробіологія», «Вірусологія», «Епізоотологія», «Паразитологія», «Фармакологія».

3 Програма навчальної дисципліни

Розділ I

Вступ до дисципліни «Забезпечення здоров'я високопродуктивних корів». Діагностика, лікування та профілактика хвороб обміну речовин у високопродуктивних корів

Тема 1 Мета та завдання дисципліни. Особливості травлення високопродуктивних корів, диспансеризація ВРХ, сучасні технології утримання та експлуатації корів.

Короткий зміст теми Висвітлюються особливості травлення у жуйних тварин із високою молочною продуктивністю: роль мікробіоценозу рубця, процеси ферментації, утворення летких жирних кислот, енергетичний і білковий баланс. Наведено принципи диспансеризації великої рогатої худоби — систематичне клінічне, лабораторне та інструментальне обстеження тварин для раннього виявлення метаболічних порушень і корекції годівлі. Розглядаються сучасні технології утримання й експлуатації високопродуктивних корів, що забезпечують оптимальні умови для їхнього здоров'я, відтворення та стабільної лактації.

Рекомендована література (посилання) 1. [3–13]; 4. [11–30]; 6. [115–133]; 7. [213–228]; 11. [19–148].

Тема 2 Післяродова гіпокальціємія (молочна лихоманка, родильний парез)

Короткий зміст теми: Розглянуто причини, механізми розвитку, клінічні прояви, діагностику та лікування післяродової гіпокальціємії у високопродуктивних корів. Висвітлено роль кальцієво-фосфорного обміну, гормональної регуляції та годівлі у транзитний період. Наведено основні принципи профілактики — збалансування раціону за катіонами й аніонами, застосування мінеральних добавок і контроль стану тварин у післяродовий період.

Рекомендована література (посилання): 1. [39–60]; 2. [31–63]; 5. [29–48]; 11. [52–132]; 12. [36–60];

Тема 3 Гострий та субклінічний ацидозу (SARA) рубця.

Короткий зміст теми: Висвітлено етіологію, патогенез і клінічні ознаки гострого та субклінічного ацидозу рубця у високопродуктивних корів. Розглянуто вплив надлишку легкоперетравних вуглеводів у раціоні, зміни мікрофлори рубця та порушення кислотно-лужної рівноваги. Описано основні методи діагностики, підходи до лікування й профілактики, включно з корекцією годівлі, застосуванням буферів і контролем структурної клітковини в раціоні.

Рекомендована література (посилання): 1. [17–31]; 8. [64–84]; 10. [55–62]; 11. [22–159];

Тема 4 Зміщення сичуга.

Короткий зміст теми: Розглянуто причини, механізми розвитку та клінічні

прояви зміщення сичуга у високопродуктивних корів. Висвітлено роль порушень годівлі, гіпокальціємії та післяродового стресу у виникненні патології. Описано основні методи діагностики, лікування (консервативні й хірургічні підходи) та профілактики, спрямовані на стабілізацію роботи шлунково-кишкового тракту у транзитний період, заходи з профілактики виникнення зміщення сичуга у корів

Рекомендована література (посилання): 3. [85–105]; 8. [63–79]; 9. [94–151]; 12. [102–111].

Тема 5 Кетоз молочних корів.

Короткий зміст теми: Висвітлено етіологію, патогенез, клінічні ознаки та діагностику кетозу у високопродуктивних корів. Розглянуто роль енергетичного дефіциту в транзитний період, порушення вуглеводно-жирового обміну та утворення кетонових тіл. Наведено основні підходи до лікування (застосування глюкози, пропіленгліколю, інсуліну, вітамінів групи В) і профілактики — збалансування енергетичного раціону, контроль кондиції тіла та забезпечення плавного переходу до лактації.

Рекомендована література (посилання): 7. [143–160]; 10. [119–143]; 12. [71–102]; 13. [90–128].

Розділ II

Гепатоз молочних корів. Хвороби новонароджених телят за високоінтенсивних технологій скотарства

Тема 6 Гепатоз у молочних корів

Короткий зміст теми: Розглянуто причини, патогенез і клінічні прояви гепатозу у високопродуктивних корів, що виникає переважно у транзитний період на тлі кетозу, ожиріння чи порушень годівлі. Висвітлено механізми жирової інфільтрації печінки, порушення білкового та ліпідного обміну, функціональні зміни органа. Наведено основні принципи діагностики (клінічні, біохімічні, ультразвукові методи), лікування (гепатопротектори, вітаміни, корекція раціону) та профілактики метаболічних уражень печінки у молочних корів.

Рекомендована література (посилання): 2. [181–212]; 9. [82–115]; 11. [102–120]; 12. [76–87]; 13. [41–153].

Тема 7. Хвороби новонароджених телят, спричинені високоінтенсивними технологіями ведення молочного скотарства.

Короткий зміст теми: Висвітлено основні патології новонароджених телят, пов'язані з інтенсивними технологіями утримання високопродуктивних корів: гіпотрофія, діарейний синдром, неонатальні інфекції, розлади терморегуляції та обміну речовин. Розглянуто вплив годівлі та стану матері в сухостійний період, умов отелення, гігієни та забезпечення молозивом. Наведено принципи ранньої діагностики, лікування і профілактики з урахуванням сучасних ветеринарно-технологічних підходів.

Рекомендована література (посилання): 1. [13–32]; 4. [95–119]; 7. [227–250]; 10. [190–199].

4. Структура навчальної дисципліни

Назва розділів та тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Загальний обсяг	аудиторних			Самостійна робота	
		в тому числі				
		усього	лекції	лабораторні	практичні	
1	2	3	4	5	6	7
<i>Розділ 1 Вступ до дисципліни. Диспансеризація високопродуктивних корів. Діагностика, лікування та профілактика хвороб обміну речовин у високопродуктивних корів</i>						
Тема 1. Вступ до дисципліни. Мета та завдання дисципліни. Диспансеризація високопродуктивних корів, сучасні технології утримання та експлуатації корів.	14	6	2		4	8
Тема 2. Післяродова гіпокальціємія (молочна лихоманка, родильний парез) Особливості діагностики, лікування та профілактики післяродової гіпокальціємії у корів	12	4	2		2	8
Тема 3. Гострий та субклінічний ацидоз (SARA) рубця	12	4	2		2	8
Тема 4. Зміщення сичуга. Особливості діагностики, лікування. Заходи з профілактики виникнення зміщення сичуга у корів	8	4	2		2	4
Тема 5 Кетоз молочних корів. Особливості діагностики, лікування та профілактики кетозу у корів.	14	8	2		6	6

Разом за розділом I	60	26	10		16	34
<i>Розділ II. Сучасні аспекти збереження здоров'я високопродуктивних корів і молодняку</i>						
Тема 6. Гепатоз у молочних корів. Особливості діагностики, лікування та профілактики гепатозу у корів.	12	6	2		4	6
Тема 7. Хвороби новонароджених телят, спричинені високоінтенсивними технологіями ведення молочного скотарства.	18	12	2		10	6
Разом за розділом II	30	18	4		14	12
Всього годин	90	44	14		30	46

5. Лекції

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість годин
		д/ф
<i>Розділ I Вступ до дисципліни. Диспансеризація високопродуктивних корів. Діагностика, лікування та профілактика хвороб обміну речовин у високопродуктивних корів</i>		
1	Вступ до дисципліни. Мета та завдання дисципліни. Диспансеризація високопродуктивних корів, сучасні технології утримання та експлуатації корів.	2
2	Післяродова гіпокальціємія (молочна лихоманка, родильний парез). Особливості діагностики, лікування та профілактики післяродової гіпокальціємії у корів	2
3	Гострий та субклінічний ацидоз (SARA) рубця	2
4	Зміщення сичуга. Особливості діагностики, лікування. Заходи з профілактики виникнення зміщення сичуга у корів	2
5	Кетоз молочних корів. Особливості діагностики, лікування та профілактики кетозу у корів.	2
<i>Розділ II. Сучасні аспекти збереження здоров'я високопродуктивних корів і молодняку</i>		
6	Гепатоз у молочних корів. Особливості діагностики, лікування та профілактики гепатозу у корів.	2
7	Хвороби новонароджених телят, спричинені високоінтенсивними технологіями ведення молочного	2

	скотарства	
Разом		14

6. Практичні заняття (якщо передбачено)

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість годин
		д/ф
<i>Розділ I Вступ до дисципліни. Диспансеризація високопродуктивних корів. Діагностика, лікування та профілактика хвороб обміну речовин у високопродуктивних корів</i>		
1-2	Мета та завдання дисципліни. Диспансеризація. Особливості травлення високопродуктивних корів, сучасні технології утримання та експлуатації корів.	4
3	Післяродова гіпокальціємія (молочна лихоманка, родильний парез)	2
4	Гострий та субклінічний ацидоз (SARA) рубця	2
5	Зміщення сичуга. Особливості діагностики, лікування. Заходи з профілактики виникнення зміщення сичуга у корів	2
6	Кетоз молочних корів. Особливості діагностики, лікування та профілактики кетозу у корів.	2
7	Кетоз молочних корів: лабораторні методи діагностики та оцінка енергетичного статусу	2
8	Вирішення виробничих ситуацій.	2
<i>Розділ II. Сучасні аспекти збереження здоров'я високопродуктивних корів і молодняку</i>		
9-10	Гепатоз у молочних корів. Особливості діагностики, лікування та профілактики гепатозу у корів.	4
11-12	Хвороби новонароджених телят, спричинені високоінтенсивними технологіями ведення молочного скотарства.	4
13	Лабораторна діагностика метаболічних порушень у новонароджених телят, народжених від корів з високою продуктивністю (кров телят: глюкоза, β-гідроксимасляна кислота (ВНВА), загальний білок (оцінка колострального імунітету), активність АСТ, АЛТ, кальцій, фосфор; сеча телят: кетонові тіла (експрес-тест). Молозиво матері: визначення густини та імуноглобулінів.	2
14	Аналіз та використання цифрових систем моніторингу здоров'я високопродуктивних корів	2
15	Вирішення виробничих ситуацій.	2
	Разом	30

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількіст ь годин
		д/ф
<i>Розділ I Вступ до дисципліни. Диспансеризація високопродуктивних корів. Діагностика, лікування та профілактика хвороб обміну речовин у високопродуктивних корів</i>		
1	Організація та аналіз результатів диспансеризації високопродуктивних корів у фермерських господарствах. Планування профілактичних заходів і контроль мікроклімату у приміщеннях для високопродуктивних корів.	8
2	Біохімічні маркери кальцієво-фосфорного обміну у корів транзитного періоду. Профілактика післяродових порушень мінерального обміну у високопродуктивних корів.	8
3	Вплив годівлі на розвиток субклінічного ацидозу рубця (SARA): роль клітковини та буферних речовин. Визначення та оцінка показників рубцевої рідини у високопродуктивних корів.	8
4	Патогенез і профілактика зміщення сичуга в контексті енергетичного балансу організму корів. Сучасні методи діагностики та хірургічного лікування зміщення сичуга у великої рогатої худоби.	4
5	Методи ранньої діагностики кетозу у корів: лабораторні, експрес- та цифрові підходи. Патогенетичні механізми розвитку кетозу у високопродуктивних корів.	6
<i>Розділ II. Сучасні аспекти збереження здоров'я високопродуктивних корів і молодняку</i>		
6	Роль печінки у метаболічній адаптації високопродуктивних корів. Біохімічні показники гепатозу. Профілактика жирової дистрофії печінки у високопродуктивних корів. (аналіз впливу годівлі, енергетичного балансу та мікроелементного забезпечення на стан печінки; роль гепатопротекторів, вітамінів, антиоксидантів і кормових добавок у профілактиці метаболічних уражень печінки)	6
7	Неонатальна діарея телят: патогенез, збудники, профілактичні стратегії. Оцінка якості та імунологічної повноцінності молозива у профілактиці хвороб новонароджених телят (розгляд методів визначення якості молозива — за вмістом імуноглобулінів, питомою вагою, кольором і консистенцією; значення своєчасного випоювання, дезінфекції посуду та умов зберігання для формування пасивного імунітету у телят)	6

	Разом	46
--	--------------	-----------

8. Методи навчання

(Відповідно до структури навчальної дисципліни)

1. Лекційні заняття.
2. Практичні заняття.
3. Самостійні заняття.

**Зміст розділу носить рекомендаційний характер і коригується відповідно до змісту навчальної дисципліни.*

9. Методи контролю

- ❖ усне опитування;
- ❖ тестовий контроль;
- ❖ залік;

Під час поточного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

Підсумковий семестровий контроль (залік) визначається за сумою фактично набраних рейтингових балів з поточного контролю та індивідуального навчально-дослідного завдання.

Поточний контроль проводиться протягом семестру шляхом опитуванням (усного або тестового), а також перевірки якості опанування тем самостійної роботи.

Під час вибору критеріїв оцінки засвоєння здобувачем програми дисципліни враховано виконання програми і засвоєння матеріалу в частині лекційних і лабораторних занять, а також виконання передбаченої програмою самостійної роботи.

Усі види контролю (усне опитування, письмове опитування, тестове опитування) тісно пов'язані та організовуються так, щоб стимулювати ефективну самостійну роботу здобувачів і забезпечити об'єктивне оцінювання рівня їх знань.

Після закінчення вивчення дисципліни (частини дисципліни) підсумковий контроль проводиться у формі іспиту (заліку) і здобувач може набрати протягом семестру в точках контролю від 60 до 100 балів включно.

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі

У процесі вивчення курсу успішність здобувачів визначається шляхом проведення поточного та підсумкового контролів (заліку).

Поточне тестування, відповіді на заняттях та контроль самостійної роботи		Всього балів
Розділ 1	Розділ 2	
T_1-5	T_6-7	60-100

0-100	0-100	
-------	-------	--

$T_{_}$, $T_{_}$... $T_{_}$ – теми розділів.

Оцінка, яку отримує здобувач вищої освіти за проведення проміжного (поточного) контролю (**ПотК**) складається з балів, які здобувач отримує під час тестування (**Т**), які складають 30 %; балів, які здобувач отримує під час активності на заняттях (**З**), які складають 40 % і балів за засвоєння блоку самостійної роботи (**С**), які складають 30 %.

$$\text{ПотК} = T \times 0,3 + Z \times 0,4 + C \times 0,3$$

У кожному розділі освітньої компоненти проводиться поточний контроль (**поточний контроль – ПК**).

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота		Всього балів	
Розділ 1	Розділ 2	За підсумками розділів (Р)	Залік диференційований (ЗД)
T__1-2	T__3-7	((T1+T7)/n) x 60 %	ЗД x 40 %
0-100	0-100		
Загальна рейтингова оцінка (ЗРО = Р+ДЗ)		60-100	

T_1, T_2 ... – теми розділів,

n – кількість тем.

Підсумковий контроль навчальної успішності здобувачів здійснюється у формі диференційованого заліку за результатами комп'ютерного тестування. Оцінка з ДЗ з освітнього компоненту (дисципліни) визначається за 100-бальною шкалою.

Оцінка з диференційованого заліку (**ЗД**) становить 40 % від загальної підсумкової оцінки (**ПО**).

$$\text{ЗД} = \text{БЕТ} \times 0,4$$

де: **ЗД** – оцінка з екзамену; **БТ** – бали за тестування, які становлять 40 % балів від набраних за тестування балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється, як середнє арифметичне значення (**САЗ**) всіх отриманих студентом оцінок з поточного контролю (**ПК**) засвоєння матеріалу розділів з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$\text{САЗ} = (\text{ПК}_{\text{розд.1}} + \text{ПК}_{\text{розд.2}}) / 2$$

$$\text{БПК} = \text{САЗ} \times 0,6$$

де: **БПК** – бали з поточного контролю, які складають 60 % балів від загальної підсумкової оцінки; **САЗ** – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок з поточного контролю.

Здобувач може набрати протягом семестру до 60 балів включно.

Таким чином, підсумкова оцінка (ПО) розраховується за формулою:

$$\text{ПО} = \text{ЗД} + \text{БПК}$$

Результати тестувань відображаються у системі Moodle ДБТУ. Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

11. Шкала: національна та ECTS і критерії оцінювання до визначення рівня знань і навичок

Контроль знань і умінь студентів з дисципліни здійснюють згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу, прийнятому в університеті.

Основні положення:

Загальна кількість поточних контрольних заходів, що мусить скласти студент з дисципліни, визначається з урахуванням кількості кредитів з дисципліни.

За результатами поточного контрольного заходу рівень засвоєння студентом навчального матеріалу оцінюється за національною шкалою та шкалою ECTS.

Кількість балів, отримана студентом при оцінюванні підсумкового контролю, співвідноситься з оцінками за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1.

Шкала оцінювання

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи лише з незначною кількістю помилок	A
82 – 89	добре	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B
74 – 81		Добре – загалом правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок	C
64 – 73	задовільно	Задовільно – непогано, але із великою кількістю недоліків	D
60 – 63		Достатньо – відповідь, робота задовольняє мінімальні критерії	E
35– 59	незадовільно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Складання поточних контролів є обов'язковим. Розділ вважається зарахованим, якщо студент набрав мінімально необхідну кількість балів та більше.

Результати рейтингу з розділу доводяться до відома студентів не пізніше третього робочого дня після проведення контрольного заходу і, у разі відсутності претензій з боку студентів, вважаються остаточними.

Якщо студент не погоджується з рішенням про присвоєння йому балів рейтингу за розділ, то він повинен відразу після їх оголошення звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри та у визначений термін скласти усну атестацію з розділу перед комісією. Склад апеляційної комісії у кожному конкретному випадку визначається завідувачем кафедри. Рішення комісії є остаточним.

Студент, який не з'явився на поточний контроль має право складати пропущений поточний контроль під час залікового тижня.

Підсумковий рейтинг поточної успішності з дисципліни вираховується усередненням рейтингів з усіх розділів. Семестрова оцінка виставляється студенту з врахуванням результатів підсумкового та поточного контролів. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати при вивченні дисципліни, дорівнює 100.

Іспит передбачає наявність підсумкового тестування. При наявності дозволу на автоматичне зарахування іспиту, студент, який своєчасно складав усі поточні контрольні заходи та за їх результатами атестований з оцінкою «відмінно», може отримати залік автоматично. Семестровою оцінкою у цьому випадку є усереднена оцінка за розділи.

Викладач зобов'язаний здати заповнену заліково-екзаменаційну відомість до навчального відділу протягом наступного граничного терміну: для екзамену - не пізніше, ніж на наступний робочий день після його завершення.

Засвоєння блоку самостійної роботи оцінюються за шкалою відповідно до наступної регламентації (табл. 2)

Таблиця 2.

Шкала оцінювання самостійної роботи

Критерії оцінювання (100-бальна система, усне опитування).

№	Критерій	Максимальна кількість балів	Опис
1	Повнота відповіді	30 балів	Відповідь охоплює всі основні аспекти питання, розкриває його зміст відповідно до навчальної програми.
2	Правильність і точність викладу	20 бали	Відповідь не містить фактичних, логічних або термінологічних помилок.
3	Послідовність і логічність	10 бал	Відповідь логічно структурована, без непослідовних або хаотичних фрагментів.
4	Мова і стиль викладу	10 бал	Висловлення грамотне, чітке, з використанням фахової термінології.
5	Самостійність мислення	10 бал	Студент демонструє вміння робити власні висновки, аналіз, порівняння, наведення прикладів.
6	Додаткові знання (поза основною програмою)	10 бал	Відповідь містить посилання на сучасні джерела, міжпредметні зв'язки, новітні дані.

7	Уміння відповідати на додаткові запитання	10 бал	Студент упевнено реагує на уточнювальні чи поглиблюючі запитання викладача, наводить додаткові аргументи або приклади.
---	--	--------	--

Перерахунок оцінок за 100-бальною шкалою до національної шкали та шкали ECTS здійснюють згідно таблиці:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Активність на заняттях оцінюються за шкалою з максимальною кількістю 100 балів відповідно до наступної регламентації (табл. 3)

Таблиця 3.

Шкала оцінювання активності на заняттях

Шкала ECTS	Національна шкала	Бали	Розшифрування балів
A	відмінно	90-100	студент активно працює протягом занять, надає повні відповіді на запитання викладача і показує при цьому глибоке оволодіння матеріалом, здатний висловити власну думку при обговоренні ситуаційних завдань, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, аналізувати явища й факти, робити самостійні узагальнення й висновки, правильно виконує навчальні завдання, наявність конспекту теоретичного матеріалу у повному обсязі, регулярне відвідування системи Moodle
B	добре	82-89	студент активно працює протягом занять, питання висвітлені повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на літературні джерела, висвітлення питань завершене висновками, студент виявив уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. Але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, наявність конспекту теоретичного матеріалу у повному обсязі, регулярне відвідування системи Moodle
C	добре	74-81	студент активно працює протягом занять, питання висвітлені повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на літературні джерела, висвітлення питань завершене висновками, студент виявив уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. Але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу,

			наявність неповного конспекту теоретичного матеріалу, часткове відвідування системи Moodle
D	задовільно	64-73	студент у цілому оволодів суттю питань з тематики, виявляє знання лекційного матеріалу та навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки й розв'язувати ситуаційні задачі. Але на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу, неповне конспектування теоретичного матеріалу, часткове відвідування системи Moodle
E	задовільно	60-63	у студента відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення, виявлене невміння розв'язувати ситуаційні завдання, неповне конспектування теоретичного матеріалу, часткове відвідування системи Moodle
F	незадовільно	0	відсутність бажання приймати участь в обговоренні питань, відсутність конспекту, нерегулярне відвідування системи Moodle

Приклад: студент написав тестові завдання поточного контролю на 85 балів. Помножуємо на 0,3. Результат за тести становить 25,5 балів. За самостійну роботу студент отримав 88 балів. Помножуємо на 0,3. Результат за неї становить 26,4 бали. За активність на заняттях – студент отримав 74 бали. Помножуємо на 0,4. Отримуємо 29,6. Усього за поточний контроль кількість балів становить 81,5 бали. Усереднюємо у бік більшої кількості й отримуємо 82 бали, що дорівнює добре В.

Щодо підсумкової атестації студента до уваги приймається результат, отриманий за поточну роботу студента (середнє значення за 2 розділа, що помножується на 0,6) та підсумкову тестову роботу (помножується на 0,4).

Приклад: I розділ – 83 бали, II розділ – 95 балів. Сума балів за розділи складає $178 / 2 = 89$ балів – це отримуємо середнє значення. Далі $89 \times 0,6 = 53,4$ бала. Підсумковий тест студент написав на 89 балів. $89 \times 0,4 = 35,6$ бали. Отже, загальна кількість балів за дисципліну складає $53,4 + 35,6 = 89$. Кількість 89 балів, що дорівнює оцінці добре або В.

12.Методичне забезпечення

1. Робочий зошит для лабораторних занять з дисципліни «ВК Забезпечення здоров'я високопродуктивних корів» Розділ 1. Вступ до дисципліни «Забезпечення здоров'я високопродуктивних корів». Діагностика, лікування та профілактика хвороб обміну речовин у високопродуктивних корів /В.М. Могільовський та ін. Харків: ДБУ, 2024, 81 с.
<http://moodle.btu.kharkiv.ua/mod/resource/view.php?id=45317>

2. Робочий зошит для лабораторних занять з дисципліни «ВК Забезпечення здоров'я високопродуктивних корів» Розділ 2. Гепатоз молочних корів. Хвороби новонароджених телят за високоінтенсивних технологій скотарства /В.М. Могільовський та ін. Харків: ДБУ, 2024, 53 с.
<http://moodle.btu.kharkiv.ua/mod/resource/view.php?id=45318>
3. ВК "Забезпечення здоров'я високопродуктивних корів": методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання зі спеціальності 211 – «Ветеринарна медицина» / В. М. Могільовський, О. В. Маценко, Ю. О. Щепетільников, Ю. В. Собакар, О. В. Ільїна, Д. С. Махотіна// Державний біотехнологічний університет. Кафедра внутрішніх хвороб і клінічної діагностики тварин– Х.: РВВ ДБТУ, 2025. – 16 с.
<http://moodle.btu.kharkiv.ua/mod/resource/view.php?id=84685>

13. Рекомендована література

Основна література:

1. Ветеринарна клінічна біохімія / Левченко В. І., та ін., 2-ге видання, перероб. та доп. Біла Церква: Аграрна наука, 2019. 416 с.2. Внутрішні хвороби тварин: практикум, 2-ге вид. / М. І. Цвіліховський та ін., за ред. М. І. Цвіліховського. Київ: ЦП КОМПРИНТ, 2023. 240 с.
2. Ветеринарні превентивні технології незаразних хвороб великої рогатої худоби : навчальний посібник / М. І. Цвіліховський, В. М. Костенко, Н. Г.Грушанська, С. І. Голопура, А. В. Розумнюк; за ред. М. І. Цвіліховського. Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2024. 243 с.;
<https://studfile.net/preview/1840581/>
3. Внутрішні незаразні хвороби тварин. Підручник.
https://drive.google.com/file/d/1UBEtWN5Hr4j-P83f_5ztOpVkJ8hhfVrQ/view?usp=sharing
4. Внутрішні хвороби тварин / [В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін.]; за ред. В.І. Левченка. Біла Церква, 2015. Ч.2. 610 с.
5. Внутрішні хвороби тварин /В.І.Левченко та ін., за ред. В.І.Левченка. Біла Церква, 2012. Ч.2. 544 с.
6. Внутрішні хвороби тварин: практикум / [М. І. Цвіліховський, Н. І. Бойко, С. І. Голопура та ін.]; за ред. М.І. Цвіліховського К.: ЦП КОМПРИНТ, 2023. 240 с.
7. Кібкало Д.В. Хвороби високопродуктивних корів: монографія/ Д.В. Кібкало, В.М., Могільовський, В.А. Пасічник – Харків, - 2023. – 102 с.
<https://repo.btu.kharkiv.ua/items/3e2e6070-18c9-48e0-b093-f661d46a3098>
8. Клінічна діагностика хвороб тварин / В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін, та ін.; за ред. В.І. Левченка і В.М. Безуха. Біла Церква, 2017. 544 с.
9. Найбільш поширені внутрішні хвороби тварин: навчальний посібник/ М.Є. Павлов та ін., за ред. М. Є. Павлова. Харків, 2015. 208с.
<http://moodle.btu.kharkiv.ua/mod/resource/view.php?id=44294>

Допоміжна література:

10. Advances in Ruminants Disease Prevention and Control”https://www.mdpi.com/journal/animals/special_issues/ruminants_disease?utm_source=chatgpt.com
11. Major Advances in Disease Prevention in Dairy Cattle LeBlanc, S.J. et al., Journal of Dairy Science, Volume 89, Issue 4, 1267 - 1279 [Noninfectious Diseases of the Gastrointestinal Tract | Veterian Key](#)
12. Noninfectious Diseases of the Gastrointestinal Tract<https://veteriankey.com/noninfectious-diseases-of-the-gastrointestinal-tract/>
13. Загальна профілактика внутрішніх хвороб тварин. Диспансеризація сільськогосподарських тварин. /Слівінська Л. Г., Влізло В. В., Щербатий А. Р. та ін. /Навчально-методичні карти занять. Методична розробка до лабораторних занять з дисципліни “Внутрішні хвороби тварин”. Львів, 2020. 30 с.
14. Метаболічні процеси в організмі корів у транзитний період і за розвитку кетозу. Влізло В. В., Сімонов М. Р., Петрух І. М., Остапів Д. Д Козак М. Р., Стасів О. Ф., Седіло Г. М. Слівінська Л. Г., Личук М. Г., Леньо М. І., Лукашук Б. О. Методичні рекомендації. Львів, 2020. 40 с.
15. Патогенетична терапія тварин: методичні вказівки / Цвіліховський М.І., Костенко В. М., Грушанська Н. Г., Голопура С. І., Бойко Н. І. К.: «ЦП «КОМПРИНТ», 2020. 39 с.

14. Електронні інформаційні ресурси

(Посилання)

1. Cattle Diseases. URL: <https://www.farmhealthonline.com/>
2. [Farm Health Online – Animal Health and Welfare Knowledge Hub](#)
https://www.thecattlesite.com/articles/703/nutritional-management-of-the-high-producing-dairy-cow-in-the-21st-century?utm_source=chatgpt.com
3. <https://youtube.com/watch?v=NQN2UvWKCy0&si=EnSIkaIECMiOmarE9>.
4. Major Types of Cattle Diseases (With Treatments). URL: <https://www.yourarticlelibrary.com/diseases/21-major-types-of-cattle-diseases-with-treatments/89194>
5. [MilkUA.info https://milkua.info/](https://milkua.info/)
6. Nutritional Management of the High-Producing Dairy Cow in the 21st Century
7. Високопродуктивним коровам захищений раціон» <https://milkua.info/uk/>
8. Invited review: pathology, etiology, prevention, and treatment of fatty liver in dairy cows. URL: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/15377589>

15. Зміни і доповнення

(до методичного забезпечення та рекомендованої літератури)

Що вилучається з робочої програми	Що вводиться в робочу програму	Дата розгляду кафедрою